

На основу Амандмана LXXXII тачка б) ст. 5. и 6. на Устав Републике Српске, члана 115. Устава Републике Српске, члана 61. став 2. Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 104/11 и 92/12) и члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 114/12, 29/13 и 90/14), Вијеће за заштиту виталног интереса Уставног суда Републике Српске, на сједници одржаној 8. августа 2023. године, д о н и ј е л о ј е

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске број: 02/1-021-812/23, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 20. јула 2023. године.

О б р а з л о ж е њ е

Предсједавајућа Вијећа народа Републике Српске доставила је 2. августа 2023. године Уставном суду Републике Српске - Вијећу за заштиту виталног интереса (у даљем тексту: Вијеће) акт број: 03.1/1-520/22, којим се, сагласно захтјеву Клуба делегата бошњачког народа, тражи утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске број: 02/1-021-812/23, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 20. јула 2023. године. Уз наведени акт достављени су предметни закон, Одлука о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа број: 03/8.02-3-020-25/23 од 28. јула 2023. године, те образложење ове одлуке са амандманом број: 03/8.02-3-020-25-1/23 од 28. јула 2023. године. У акту предсједавајуће Вијећа народа наводи се да је Народна скупштина Републике Српске на Четвртој редовној сједници, одржаној 20. јула 2023. године, изгласала Закон о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске број: 02/1-021-812/23, те је, сагласно Амандману LXXXII на Устав Републике Српске, овај закон достављен на разматрање Вијећу народа Републике Српске. Такође, наведено је да је Клуб делегата бошњачког народа, својим актом број: 03/8.02-3-020-25/23 од 28. јула 2023. године, покренуо процедуру за заштиту виталног националног интереса бошњачког народа јер, како се наводи у акту предсједавајуће, сматра да су овим законом угрожени витални национални интереси бошњачког народа. С обзиром на то да Вијеће народа Републике Српске није постигло сагласност свих клубова поводом предметног закона, као ни Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа, питање је прослијеђено Уставном суду – Вијећу за заштиту виталног интереса, да одлучи да ли је оспореним Законом о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске повријеђен витални национални интерес бошњачког народа.

Поред наведеног, у прилогу акта предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске достављени су изводи из стенограма са Четврте редовне сједнице Народне скупштине Републике Српске одржане 20. јула 2023. године, Пете редовне сједнице Вијећа народа Републике Српске одржане 1. августа 2023. године и Треће сједнице Заједничке комисије Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа одржане 2. августа 2023. године.

На основу наведеног акта предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске и

приложене документације, Вијеће за заштиту виталног интереса је утврдило да је Клуб делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске, 28. јула 2023. године, под бројем 03/8.02-3-020-25/23, донио Одлуку о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске, коју је подржало пет делегата, док су три била против, те да се у Вијећу народа о наведеном захтјеву Клуба делегата бошњачког народа гласало по процедури за заштиту виталног националног интереса, али није постигнута сагласност свих клубова у овом вијећу. Такође, да Заједничка комисија Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа Републике Српске на сједници одржаној 2. августа 2023. године није постигла сагласност поводом овог питања, па је предметни закон прослијеђен Уставном суду – Вијећу за заштиту виталног интереса, да одлучи да ли је у конкретном случају повријеђен витални национални интерес бошњачког народа.

Поред тога, Вијеће је констатовало да је у Образложењу Одлуке о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа наведено да Клуб делегата бошњачког народа сматра да је оспореним законом директно повријеђен идентитет бошњачког конститутивног народа, територијални интегритет и суверенитет Босне и Херцеговине, односно витални национални интерес бошњачког народа утврђен чланом 70. став 6. алинеја 9. Устава Републике Српске. Надаље, истиче се да Бошњаци као конститутивни народ свој идентитет везују за државу Босну и Херцеговину, која се дијеловима овог закона негира, чиме се истовремено негира и идентитет Бошњака као њеног конститутивног народа. Оспорени закон којим је, како се даље наводи, у Кривични законик Републике Српске додата нова глава XVIIa, под називом „Кривична дјела против части и угледа“ (члан 8), може у пракси довести до негирања Босне и Херцеговине, Устава Босне и Херцеговине и њиме и међународним правом загарантованих људских права те, с обзиром на то да угрожава слободу говора грађана, зауставити Босну и Херцеговину на њеном путу евроатлантских интеграција. У вези са наведеним Клуб делегата бошњачког народа је Амандманом I на оспорени закон предложио да се члан 8. брише, истичући притом да се на тај начин настоји отклонити сметња коју је доносилац оспореног закона поставио на евроатлантски пут Босне и Херцеговине као одреднице идентитета Бошњака, те заштитити Уставом и међународним правом загарантовано право на слободу изражавања.

Имајући у виду наведено Вијеће је утврдило да је у конкретном случају проведена процедура сагласно Амандману LXXXII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава.

Приликом одлучивања о прихватљивости предметног захтјева, Вијеће је, такође, узело у обзир и одредбе члана 48. став 1. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 114/12, 29/13 и 90/14), којим је, поред осталог, прописано да ће уз захтјев за оцјену виталног националног интереса подносилац захтјева Вијећу обавезно доставити: доказ о спроведеној процедури у смислу одредаба члана 70. Устава Републике Српске (алинеја 1) и образложење захтјева са назнаком повреде виталних интереса из члана 70. Устава Републике Српске (алинеја 2).

Када се имају у виду превасходно наводи Образложења Одлуке о покретању поступка

заштите виталног националног интереса Клуба делегата бошњачког народа, Вијеће је оцијенило да није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа Републике Српске за утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске број: 02/1-021-812/23. По оцјени Вијећа, Образложење је паушално јер не садржи правну аргументацију у смислу уставних гаранција о заштити виталних националних интереса, већ се њиме, у суштини, указује на повреду државних атрибута Босне и Херцеговине, те могућу повреду Устава Босне и Херцеговине. Наиме, како из садржаја овог образложења произлази, подносилац захтјева првенствено наводи да оспорени закон негира територијални интегритет и суверенитет Босне и Херцеговине, као и да у пракси може довести до негирања Босне и Херцеговине, Устава Босне и Херцеговине и њиме и међународним правом загарантованих људских права, те зауставити Босну и Херцеговину на њеном путу евроатлантских интеграција, из чега подносилац захтјева посредно изводи закључак да је тиме нарушен идентитет бошњачког народа, који они везују за државу Босну и Херцеговину. Дакле, како из наведеног произлази, подносилац захтјева није конкретизовао на који начин је, у смислу релевантних норми и гаранција Устава Републике Српске, повријеђен витални национални интерес бошњачког народа, тако да се садржај Образложења не може довести у везу са одредбом алинеје 9. Амандмана LXXVII којим је допуњен члан 70. Устава Републике Српске, на коју се указује у захтјеву.

Имајући у виду наведено, Вијеће је оцијенило да се у конкретном случају Образложење Одлуке о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа не може сматрати образложењем у смислу одредбе члана 48. став 1. алинеја 2. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, јер не садржи разлоге који се могу довести у везу са релевантним одредбама Устава Републике Српске о заштити виталних националних интереса конститутивних народа.

С обзиром на наведено Вијеће је одлучило да није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа за заштиту виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске број: 02/1-021-812/23, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 20. јула 2023. године.

На основу изложеног одлучено је као у изреци овог рјешења.

Ово рјешење Вијеће за заштиту виталног интереса донијело је у саставу: предсједавајући Вијећа и предсједник Суда мр Џерард Селман и судије: Светлана Брковић, Амор Букић, Златко Куленовић, проф. др Радомир В. Лукић, проф. др Иванка Марковић и академик проф. др Снежана Савић.

Број: УВ-3/23
8. августа 2023. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Вијећа за заштиту виталног
интереса
Уставног суда Републике
Српске
Мр Џерард Селман с.р.